

Felültetés

A felültetés című pályamunkám egy hosszabb folyamat végterméke. Minden akkor kezdődött, amikor megpillantottam az utcán kinn heverő kanapét. A környezet, amiben volt szinte teljesen hétköznapiak mondható, azt leszámítva, hogy pont ott ahol a kanapé feküdt, mellette egy egykori épület helye volt látható. Lehet, hogy az volt az otthona egykoron? Attól a naptól kezdve minden nap arra mentem, amikor csak tudtam. Nap, mint nap elsétáltam mellette és nem hagytam nyugodni a fantáziámat. Elmélkedtem, hogy hogyan kerülhetett oda, miért jutott neki ez a sors...? Nem találtam rá válaszokat, de zavaróan úgy éreztem, hogy nem foglalkoztat senki más az a tény, hogy az utcán kinn hever egy kanapé. Minden arra járó úgy haladt el mellette, mintha a világ legtermészetesebb dolga lenne, hogy az út szélén fekszik egy bútor darab. Az utcaképét számomra megmászította a jelenléte, de nem elégítette ki vágyaimat. Valamit csinálnom kellett vele. Éreztem a késztetést, hogy megsimogassam és megkérdezzem, hogy mi lett vele. Szerettem volna, ha elmesélte volna addigi életét. Csak egy helyen élt? Csak egy család vagy esetleg több család is használta? Generációkat hordott a hátán? Naponta találkoztunk, de nem beszéltünk. Ő mindig ott várt és én pedig gyakorta megálltam majd tovább haladtam. Érdekel az is, hogy miként vesztette el a lábát, hogyan lett sánta. Esetleg azért került utcára, mert kitörött a lába?

Elhatároztam, hogy segítek elmesélni a történetét. Bele is kezdtem a vázlatolásba, egy füzetbe. Nem szerettem volna, ha egy teljesen más formavilág köszönt volna vissza a bútorról. Bútorban gondolkoztam. Egyik nap a rajz tanszék folyosóján megpillantottam egy három lábú széket és gondoltam, hogy micsoda véletlen. Ekkor merült fel bennem, hogy mi lenne ha ezt a széket ráfesteném az ágyra?! A kanapé alsó része nézett az ég felé és az alján lévő farost lemez hármastagolást kapott a rászögelt léceknek köszönhetően. Engem ez egy bekeretezett kép hátuljára emlékeztetett. A kép hátuljára ugyan nem szoktak festeni, de ekkor már kirajzolódott bennem, hogy én erre mindenképp festeni szeretnék. Ebben a pillanatban már avval is tisztában voltam, hogy grafikus elemeket is szeretnék vizuálisan láthatóvá tenni az ágy hátlapján. Elkezdtem azon gondolkodni, hogy milyen színeket szeretnék használni, de hosszas elmélkedés után arra a döntésre jutottam, hogy monokróm lesz, esetleg piros színt is alkalmazok. A piros szín azért merült fel bennem, mert a kanapé egykori színe is az volt, viszont ezt az ötletet később elvetettem, tehát maradt a monokróm, mivel a színes környezetben ez még inkább kitűnő. A vázlatolási folyamat folytatódott. Az első osztásban lévő kép vázlata végérvényesen elkészült, a háromlábú szék grafikus módon való megjelenítése lett. Mindenféle háttér nélkül, csak feketével, körvonalakból. Az már biztos volt, hogy a következő osztásban is egy ülő alkalmasosság fog majd megjelenni. A választásom egy padra esett. Még hozzá azért, mert talán ez az egyetlen akár normál esetben is kültéri ülő alkalmasosság. Ezzel arra szerettem volna utalni, hogy a kanapék nem igazán azok az ülő alkalmasosság, amik szokványosan az utca képét gazdagítják. Bár manapság egyre több helyen találkozhatunk ilyen szituációval és lehet ezért is ily semleges az ember reakciója ilyen eseményekre. A padot is úgy terveztem a vázlatfüzetembe, hogy ő is valamiféle hiányosságban szenvedjen. A háttámláját hagytam el ilyen céllal. Ennél már

szerettem volna tónusokat is megjeleníteni és félig környezetbe helyezni, de nem oly mértékben, hogy betöltssem a teljes teret a szélekig. Jött az utolsó osztás történésének kitalálása. Ennél már egy beltérben lévő fotel ihletett meg. A tértelenül létező háromlábú szék és a kültéri pad után erre volt szükség, hogy kerek legyen az a történet. A fotel és annak környezete jelen esetben már az egész terjedelmet be kellett, hogy töltsen az ő saját osztásán belül. Szintén elhagyhatatlan volt ez a lépés megtétele a történet kereksege érdekében. A fotel szintén háromlábú volt akár csak a szék. A hiányosság lételeme kellett, hogy legyen minden bútornak. Az hogy tónusos lesz e az már nem is volt kérdés. Kezdett a fejemben és a papíron egyaránt összeállni az összkép. De még hiányzott az i-ről a pont. Ezért gondoltam, ha mindegyik fölé és alá társítanék egy hozzáillő ötletes szavat az lehetne az i-re a pont. De ez a vázlatolás során is már soknak bizonyult ezért eldől, hogy csak a fenti részen lesznek. Végül a három szó nem lett más, mint: felültetés, kiültetés, beültetés. Ebben a sorrendben, mert így segítik a képek értelmezését egyben, és külön-külön is. Most az a fázis következett, amikor el kellett döntenem, hogy milyen festékekkel dolgozom, mert szerettem volna, hogy ha időt álló lett volna a történet. Elmentem egy festék boltba és vettem kültéri színezőket, meg betonfestéket. Már csak az idő volt, ami nem kedvezett a kis akciónak, és ezért néhány napot várni kellett míg elállt és kissé megszáradt.

Eljött a nap! Hazaértem óráimról és a szükséges felszereléssel és a barátnőmmel elmentünk a tett helyszínére. Odaérve sikerült konstatálni azt, amit eddig nem is figyeltem, pont ott volt egy fekvőrendőrs és minden egyes arra haladó autó kénytelen volt lassítani, ami igen csak zavarónak bizonyult. De belekezdtem a festésbe. A barátnőm közben dokumentálta a zajló folyamatot. Sok fázis kép készült, melyeket felhasználtam a későbbiekben. Megközelítőleg egy óra alatt lezajlott az akció. Immáron kész volt a kis történet és vizuálisan is láthatóvá vált. Jó érzéssel töltött el, hogy így mindenki számára láthatóvá vált.

A későbbiekben is sokszor jártam arra és figyeltem, hogy mi történik vele. Hogyan hatnak rá az idő viszontagságai. Ellopja-e valaki? Vagy esetleg a szemetesek elviszik? Különböző időjárási nehézségeket meglepően jól viselte az ágy és a rajta lévő festék egyaránt. Rengetegszer elázott és megszáradt. Néhány hétre rá meglepően tapasztaltam, hogy szinte úgy kezdett el működni, mint valami szemétlerakó. Egy jókora nagy halom ágot dobta rá. De ami talán számomra érdekesebbnek bizonyult az az volt, ahogy némely járókelő elhaladva mellette mosoly volt látható az arcukon, mások pedig visszanéztek meglepődötten.

„Az utcán lévő alkotást szerettem volna behelyezni a kiállítótérbe.” De ezt nem maga a szó szoros értelmében, ezért azon kezdtem el ötletelni, hogy azt hogyan vigyem végbe. Szerettem, volna ha valami párhuzam lett volna a kiállítandó alkotás között, ezért követtem ezt a „trash” vonalat meg a kanapé faságát. Két darab 50 x 70 centiméteres farost lemezt vettem alapul. Vettem néhány méter léceket amivel a kanapén lévő hármas osztást szándékoztam új életre hívni. Itt már három hármas osztás jelent meg miután méretre vágtam és részögeltem a léceket, egyszerre a legnagyobb igényességgel és igénytelenséggel. Miután minden rész a helyére került akkor jött a válogatás a fotókból. Lett egy fotó melyen az ágy csupasz valójában látható, majd néhány fázis kép és néhány kép, különböző fény és idő viszonyokban jelent meg a végső fázisán.

A farostlemezek hátulját lekentem fehér betonfestékkel. A képeket nyomtatás után felhelyeztem a saját helyeikre. Már csak az installálhatóság jelentett akadályt. Ezt a problémát úgy sikerült áthidalni, hogy alumínium dobozok nyitófüleit szögelttem rá három helyen. Ezzel is követve a „trash” vonalat. Remélem ugyanazt visszaadja amit szerettem volna, hogy tükrözzön.

Készítette: Lak Róbert
Szeged, 2014.